

DATOS IDENTIFICATIVOS

Comunicación radiofónica

Materia	Comunicación radiofónica			
Código	P04G071V01110			
Titulación	Grao en Comunicación Audiovisual			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinador/a	Gómez López, Concepción			
Profesorado	Doval Avendaño, María Montserrat Martínez Rodríguez, Beatriz			
Correo-e	cogomez@uvigo.es			
Web	http://https://sites.google.com/site/paginadeaurora/			
Descrición xeral	Unha aproximación á radio como medio de comunicación de masas, á súa orixe e ao seu desenvolvemento, tanto teórico como práctico.			

Competencias

Código	Descrición
A1	Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adóitase atopar a un nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
B4	Expoñer os resultados dos traballos académicos de maneira escrita, oral ou por medios audiovisuais ou informáticos de acordo aos canons das disciplinas da comunicación.
B5	Coñecer os valores constitucionais, principios éticos e normas deontolóxicas aplicables á comunicación audiovisual, en especial as relativas á igualdade de homes e mulleres, á non discriminación de persoas con discapacidade e ao uso non sexista da imaxe feminina nos medios de comunicación de masas.
B6	Traballar en equipo e comunicar as propias ideas mediante a creación dun ambiente propicio.
B7	Asumir riscos expresivos e temáticos, aplicar solucións e puntos de vista persoais no desenvolvemento dos proxectos
C4	Coñecer e aplicar as técnicas de produción e emisión radiofónicas.
D1	Comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade máis xusta e igualitaria.
D2	Comunicar por oral e por escrito na legua galega.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Utilizar el lenguaje radiofónico para la realización de productos radiofónicos. Alcanzar el dominio técnico y conceptual de las distintas etapas por las que debe pasar la producción radiofónica.	C4	
2 - Clasificar e adaptar os diferentes mecanismos e elementos da construción do guión atendendo a diferentes formatos de programación radiofónica.	A1	
3 - Utilizar con soltura e habilidade o equipamento técnico destinado á produción, gravación, emisión e ao desenvolvemento da produción e postprodución radiofónica	B7	D1 D2
4 - Apreciar as posibilidades profesionais de todas as persoas que interveñen no proceso de comunicación radiofónica	B4 B6	D2
5 - Apreciar a importancia do comunicador radiofónico, desde o punto de vista tanto informativo como publicitario, na realización de produtos de radio	B4 B5	

Contidos

Tema

TEMA 1: BREVE HISTORIA DA RADIO

UNIDADE DIDACTICA 1:
INTRODUCCIÓN XERAL Á HISTORIA E TEORÍA DA
RADIO

1. Historia e evolución da radio
2. Orson Welles e a Guerra dos Mundos
- 3.- Historia da radio en España
4. A primeira emisora española
5. A Guerra Civil e a radio.

TEMA 2: A LOCUCIÓN RADIOFÓNICA

UNIDADE DIDACTICA 2:
TÉCNICA DA COMUNICACIÓN RADIOFÓNICA.

1. Condicionantes da locución
2. A importancia da voz en locución
3. Mecanismos de produción da voz
4. Calidades da voz
5. Técnica e hixiene vocal
6. A prosodia ou o sentido da mensaxe
7. A pronuncia ou o significado da mensaxe
8. Exercicios de voz: relaxación, respiración, fonación, resonancia e articulación.
9. Exercicios de lectura expresiva.

TEMA 3: A CODIFICACIÓN DA MENSAXE RADIOFÓNICA

UNIDADE DIDÁCTICA 3:
LINGUAXE E NARRATIVA RADIOFÓNICA

1. A linguaxe e o estilo radiofónico.
2. Vocalización, dicción e entonación en Radio
3. Características da comunicación radiofónica.
4. Os elementos da linguaxe radiofónica
 - a) A palabra
 - b) A música
 - c) Os efectos de son
 - d) O silencio
5. Características da redacción dos textos radiofónicos

<p>UNIDADE DIDÁCTICA 4: PRODUCCIÓN, REALIZACIÓN, PROGRAMACIÓN E DISTRIBUCIÓN</p>	<p>TEMA 4: PRODUCCIÓN, REALIZACIÓN, GUIÓN E PROGRAMACIÓN</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Técnicas radiofónicas: Producción e realización radiofónica. 2. O guion radiofónico: características. 2. Redacción do guion. Consellos de escritura. 3. Elementos expresivos do guión 4. O esqueleto do guión 5. Estrutura do guión
	<p>TEMA 5: GUIÓN E XÉNEROS XORNALÍSTICOS NA RADIO.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O guión e os xéneros xornalísticos. 2. A noticia na radio e as súas características 3. A crónica 4. A reportaxe radiofónica 5. A entrevista radiofónica 6. A enquisa. 6. Normas de elaboración 7.- O guión por tipos de programas 8. O guión comercial en radio.
	<p>TEMA 6: OS XÉNEROS DE FICCIÓN E ENTRETENIMENTO</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Os xéneros de ficción radiofónica 2. Os xéneros de entretemento na radio <ol style="list-style-type: none"> a) O magacín b) As revistas especializadas c) Os programas musicais d) Os programas de participación e) Os programas deportivos f) Os faladoiros e debates <p>TEMA 7: A PUBLICIDADE NA RADIO</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Formatos radiofónicos da publicidade 2. O reinado do jingle ou cuña cantada 3. Necrolóxicas 4. Os contidos publicitarios na radio. <p>TEMA 8. O PODCAST E A FICCIÓN SONORA NA RADIO</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Irrupción e historia do podcast 2. Nacemento do Podcast en España "El gran apagón. 3.- Podium *Podcast e outras plataformas de ficción sonora en radio 4. Novos modelos de produción
<p>UNIDADE DIDÁCTICA 5: AS FUNCIÓNS SOCIAIS DA RADIO</p>	<p>TEMA 9. AS FUNCIÓNS SOCIAIS DA RADIO APROXIMACIÓN AO CONCEPTO DE PROPAGANDA A RADIO COMO ARMA POLÍTICA DE GUERRA</p>
<p>UNIDADE DIDACTICA 6: ESTRUCTURA DA RADIO EN ESPAÑA</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aproximación ao concepto de Propaganda. 2. A palabra e o poder ao longo da historia. 3. Formas de achegarse ao receptor 4. A radio como arma política 5. Propaganda radiofónica durante a Guerra Fría 6.- A radio nos réximes totalitarios. <p>TEMA 10: RADIO E MEDIOS AUDIOVISUAIS. A EMPRESA INFORMATIVA. ESTRUCTURA DA RADIO EN ESPAÑA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Modelos e réxime xurídico da radio en España. 2. Natureza da empresa de comunicación 3. Estrutura da empresa multimedia. 4. As empresas audiovisuais 5. Principais grupos multimedia en España 6. A radio a través do cine

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	14	56	70
Lección maxistral	15	0	15
Resolución de problemas de forma autónoma	15	30	45
Obradoiro	6	4	10
Exame de preguntas de desenvolvemento	0	8	8
Exame de preguntas obxectivas	0	2	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas de laboratorio	Aprendizaxe tutelada polo docente para acadar o dominio técnico e conceptual das distintas etapas polas que debe pasar a produción, montaxe e postproducción de contidos nos distintos formatos de programación radiofónica
Lección maxistral	A esixencia científica e pedagóxica de estudar o feito radiofónico desde distintos puntos de vista para o seu mellor e máis completa comprensión. Estes seis bloques comprenden un total de 10 leccións ou, nun sentido amplo, de 9 unidades temáticas, introducidas por unha primeira aproximación ao medio mediante unha breve referencia histórica do desenvolvemento da radio.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma mediante a exercitación de rutinas e técnicas tanto na aula como fora.
Obradoiro	Actividade enfocada á adquisición de coñecementos procedementais, habilidades manipulativas e instrumentais sobre unha temática concreta, con asistencia específica por parte do profesor/a ás actividades individuais e/ou en grupo que desenvolven os/as estudantes.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio	Segundo as necesidades de cada alumno, se artellará un sistema de atención individual nas tutorías.
Resolución de problemas de forma autónoma	Segundo as necesidades de cada alumno, se artellará un sistema de atención individual nas tutorías.
Obradoiro	
Probos	Descrición
Exame de preguntas obxectivas	

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Prácticas de laboratorio	Realización de prácticas no estudo de radio. 20%	20	A1	B4	C4	D1 D2
Resolución de problemas de forma autónoma	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor.	20	A1		C4	D2
Obradoiro	-Presentación e exposición na aula por parte do alumnado ante o/a docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.	10	A1	B4 B5		D1
Exame de preguntas de desenvolvemento	Proba que inclúe 5 preguntas abertas sobre temas da asignatura. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta argumentada. Os alumnos/as que fagan todas as prácticas e acaden unha cualificación mínima de 5 puntos só teñen que responder a 3 preguntas: as dúas primeiras obrigatorias e elixen unha das outras tres. Os alumnos que no teñan cubertas todas as prácticas teñen que responder ás 5 preguntas. Os alumnos/as que non acaden o 5 na nota final de prácticas deberán contestar a cinco preguntas de desenvolvemento, ademais de facer un traballo final voluntario	30	A1	B4	C4	D1 D2

Exame de preguntas obxectivas	A proba será un Test de 20 preguntas con diferentes alternativas de resposta (verdadero/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...).	20	A1 B4 C4 D1 B5 D2
-------------------------------	--	----	----------------------

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia ás sesións prácticas é obrigatoria e as faltas de asistencia teranse en conta na nota final. Cada falta nas sesións prácticas da materia resta 0,25 puntos da nota final salvo que o alumno/a presente xustificante oficial por escrito.

No apartado de Resolución de problemás e exercicios, valorarase a presentación das tarefas propostas e a súa adecuación ao explicado nas sesións teóricas, no obradoiro e nas prácticas de laboratorio.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BERDASCO GANCEDO, YOLANDA, **Comunicación Radiofónica**, 2ª Edición, Ediciones CEF, 2017

MARTA-LAZO, CARMEN Y ORTIZ SOBRINO MIGUEL ANGEL (EDITORES), **La información en radio: contexto, géneros, formatos y realización**, Fragua, 2016

TENORIO, IVAN, **La nueva radio**, Marcombo, 2008

BALSEBRE, ARMAND, **Historia de la Radio en España. 2 Volúmenes**, Cátedras, 2001

GARCÍA GONZÁLEZ, A., **Comunicación radiofónica**, Universidade de Vigo, Servicio de Publicacións, (2000)

GARCÍA GONZÁLEZ, A., **Manual del comunicador radiofónico**, CIMS. Barcelona, 2001

Bibliografía Complementaria

ORTIZ, MIGUEL A. Y VOLPINI, F., **Diseño de programas de radio**, Paidós Comunicación, 1995

MUNSÓ CABUS, JUAN, **40 años de radio**, Ediciones Picazo, 1980

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Expresión sonora/P04G071V01208

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Lingua Española: Expresión textual e visual/P04G071V01101

Lingua: Lingua galega/P04G071V01201

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Non se contemplan modificacións nas metodoloxías docentes coa única salvedade e que os contidos teóricos poderán ser impartidos de xeito non presencial.

Os mecanismos non presenciais de atención ao alumnado (titorías) serán o despacho virtual do campus remoto no horario indicado e o correo electrónico.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Non se contemplan modificacións nos sistemas de avaliación máis aló da posibilidade de que algunha das probas de avaliación teñan que realizarse de xeito non presencial.